

Latgaliskajam ir sovs šarms, i tys roda pīdereibys sajiutu

Roksta autore: Laura Spundere, portāls lakuga.lv.

Daugovpiļš teātris ir vīneigais profesionālais teātris Latvejā, kur nu 2011. gads vysmoz reizi godā teik īstudāta izruode latgaliski. Vīns nu cylvāku, kurs aktivi īstauoj i atbolsta latgalīšu volūdys lituojumu, ir Daugovpiļš teātra aktrise, teātra valdis priškādātoja paleigs muokslinīcyskajūs vaicuojumūs Kristīne Veinšteina. Jei ari pirmuo seriala latgaliski «FAT!» kurs pyrmizruodi pīdzeivuos ituo gods beiguos, scenareja autore.

Pastuosti drupeit par sevi, nu kurīnis tu esi?

Es īmu nu Pļaveņu, vysa muna bierneiba tī ir paguojuse. Poša mozūtne varbut vaira beja Kolupā da kaidu 5–6 godu, tod myužebā nūguoja muna baba i vacjuks, i mes iz tīni vaira eisti naasam braukuši, tik kopusvātkūs voi vīnkuorši apcīmuot sovs aizguojiejus. Kod dagoja studiešonys laiks, nu suoku īstauoju Latvejis Universitatē, tī nadadz pasavuceju Filologejis fakultatē latvīšu volūdu i literaturu, tok vieļuok saprotu, ka volūdys i literaturys pietnika profeseja deļ mane ir puoruok zynuotniska, i es Latvejis Universitati samaineju pret Daugovpiļš Universitati, tī vuiceja jaunūs školuojuojus i varēja apvīnuot latvīšu volūdys, literaturys i kulturviesturis vuiceišonūs. Es dabuoju školuojuoja diplomu i puors godus ari nūstruodovu profesejā.

Voi nu suoku īsadzeivuoit Daugovpilī beja gryuši?

Kod 1999. godā atbraucu iz Daugovpili, maņ pošai nabeja cīši pozitivys attīceibys ar krīvu volūdu. Beja gryuši, ka tu īej veikalā, redzi preci, vys navari jū dabuoit, partū ka navari tū nūsaukt. Tok juosoka, ka itū godu laikā Daugovpiļš palīk arviņ latvyskuoka, niu veikalūs vysy puordevieji tevi sveicynoju latvīšu volūdā, ari iz īlys arviņ bīžuok var dzierdēt latvīšu i latgalīšu volūdu. Maņ cīši žāl, ka Daugovpiļš nadabuoja Eiropys kulturys golvyspiļsātys titulu, maņ redzīs, ka tys byutu devs pareizū atspierīni piļsātys atteisteibai.

Daudzim Daugovpiļš kai piļsāta napateik, soka, ka te ir puoruok krīvyska vide. Maņ Daugovpiļš pateik, pa munam, tei ir nasteidzeiga, daudzveidīga i lelu īspieju piļsāta, kurā var dzeivuoit i eistynuot sovs sapynus.

Muna meiluokuo vīta Daugovpilī ir pi Daugovys – ir vīns tiļteņš zam ceļa, tī var pīt pi pošys Daugovys, īmierkt kuojis, viers teve brauc mašyns, nu vīnys pusis, tu asi lelā piļsātā, nu ūtrys – taidā mozā mīsteņā.

Kai tev redzīs – kai jaunīšus varātu ūinteresēt latgalīšu volūdā i kulturā?

Pa munam, byutu tikai pareizi, ka Latvejis Televizejā byutu raidejumi latgaliski. Pīmāram, LTV7 it kai sevi pozicionej kai minoritašu volūdu televizejis kanalu, tok iz kaidu volūdu līk vysu uzsvoru – iz krīvu. Parkū nav koč vīna ziņu raidejuma latgalīšu volūdā? Pa munam, taišni ar vysaida veida plošsazinis leidzeklim varim vaira uzrunuoit jaunīšus. Nu ūtrys pusis, mes jau pošai arī grākojam i puoruok moz izmantojam rokstu volūdu. Tymā pošā tviterī voi Facebook vīgluok i dreizuok ir pīraksteit latvyski. Niu seriala filmiešonys laikā bīžuok saguoja sasaraksteit ar Latgolys producentu grupys puorstuovi Gunti Rasimu. Es cytreiz grākoju i dreizuok pīroktu jam latvyski, cikom jis vysod korekti atbīld latgaliski. Tys ari mani pīspīž sasajimt i atbīldēt jam latgaliski. Taipoš ari Valentins Lukaševičs i Māris Susejs, jī konsekventi vysod runoj latgaliski, nav gadīņu, kod jī saceitu «parunāsim latvyski».

Taišni ūtraizuok – ka tu muoki runuoit latgaliski, tod runojam latgaliski. Tys dūd taidu kai stimulu i vēļreiz atguodynoj, ka ir forši runuoit latgaliski. Ari kod nūteik teatra īstudiejumi latgaliski, tu pats suoc runuoit vaira latgalīšu volūdā i redzi, ka ari cylvāki tev apleik arviņ vaira i vaira runoj latgaliski.

Mums ar saimi ir tradiceja 4. maja svātkūs apbraukt kaidu nu Latvejis azarim. Itūgod beja Lubuona azara kuorta. Mes braucam, i vīnā vītā saguoja drupeit apsa- maļdeit, i navariejom saprast, niu atsarūnam Rēzeknis voi Modūnis nūvodā. Īguojom vīnā veikalā, nasaprotom, kur atsarūnom i pieški puordevieja vaicoj: «Nu, meitinis, kū gribēsit?» I pošim iz reizis taidis: «O, jā, asam Latgolā!» Latgaliskajam ir sovs šarms, i tys roda pīdereibys sajiutu.

Cik vīgli voi taišni ūtraizuok – gryuši, ir saglobuoit balansu teatī storp vairokom volūdom?

Saglobuoit balansu pavysam nav vīgli. Myusu skateituojs pamatā vystik ir krīvyski runojūšs. Tok pādejuo gods tendēncis, eipaši direktora Olega Šapošnikova vadeibā, mums zeimej izmainis skateituoju parodumūs – niu arviņ bīžuok latvīši it iz izruodem krīvu volūdā i ūtraizuok – krīvyski runojūši it iz izruodem latvīšu volūdā. Ari duduos izruodēs niu skaņ vairokys volūdys, tai ari raugom balansēt. Vys juopīzeist, ka izruožu krīvu volūdā vystik ir vaira, nakai latvīšu volūdā. Juosoka, ka, pat nasaverūt iz pandemejis ītekmi, cylvāki it iz teatri, i tys prīcej. Mums pagaidom nav taidys sistemys kai Dailē voi Nacionalajā, ka var īsaguoduot izruožu abonementu i apmeklēt vairokys izruodis, tymā skaitā ari pyrmizruodis. Vys mums ir sovi tradicionālī skateituoji, kuri, izzynojūt par jaunu izruodi, iz reizis it iz kasi piec beletu, ir ari skateituoji, kurus uzrunoj, kas konkrēts, pīmāram, režisors, izruodis nūsaukums voi stuosts. Pa munam, teātra skateituojs ir juoaudzynoj nu mozūtis, deļtam mes ari aktivi struo- dojam ar školom, kab bārnim īšona iz teatri palyktu par tradiceju. ▣

MAF Mediju atbalsta fonds
Projektu "Latgaliskā kultūrtelpa: problēmas, analīze un atspoguļojums portālā lakuga.lv" finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem". *Par raksta saturu atbild latgalīšu kulturys ziņu portāls lakuga.lv.*

PIRMDIENA, 28. novembris

LTV1	
6.00	LR valsts himna.
6.02	Vides fakti.
6.30	Rīta Panorāma.
8.35	Seriāls «Mīlas viesulis» 18.
9.30	Seriāls «Sešas māsas».
10.30	Seriāls «Medmāsa Betija» 2.
11.15	M.f. «Bamse un raganas meita».
12.20	Dok.f. «Dzirdi balsis ar Kārli Kazāku».
12.50	Dok.f. «Norā».
14.15	Latvijas sirdsdziesma.
15.15	Krustpunktā.
16.10	Seriāls «Sešas māsas».
17.05	Seriāls «Mīlas viesulis» 18.
18.00	Dienas ziņas.
18.55	Revidents.
19.10	Aizliegtais paņēmiens.
20.00	Panorāma.
20.37	Šodienas jautājums.
21.10	V.I.P.-Veiksmē. Intuīcija. Prāts.
21.55	Sporta studija.
22.40	Nakts ziņas.
22.55	Kultūrdeva.
23.50	Seriāls «Normāli cilvēki».

Programmas autortiesības ir aizsargātas ar likumu un tās pieder LTV.

LTV 7	
6.00	Latvijas valsts himna.
6.02	1000 jūdzes Ķīnā.
6.30	«Vienmēr formā!» Deutsche Welle žurnāls.
7.00	LTV seriāls «Divi vienā».
8.00	LV raidījums «TE!»
8.50	Daudz laimes, jubilār!
9.30	Sporta studija. Aizkulises.
10.30	Revidents.
10.45	Dok.f. «Dosimies ceļojumā!» Amerika, lielceļš numur 66».
11.00	2022. gada FIFA Pasaules kausa izcīņas futbolā spēļu apskats.
11.50	2022. gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā.

14.05	Kamerūna-Serbija.
14.50	Seriāls «Medmāsa Betija» 2.
14.50	2022. gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā. Koreja-Gana.
17.10	Personība. 100g kultūras.
17.50	2022. gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā. Brazīlija-Šveice.
20.05	Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas
20.35	Dok.f. «Dosimies ceļojumā!» Singapūras neparastie dārzi».
20.50	2022. gada FIFA Pasaules kausa izcīņa futbolā. Portugāle-Urugvaja.
23.05	2022. gada FIFA Pasaules kausa izcīņas futbolā spēļu apskats.
23.55	Seriāls «Logs uz panākumiem».

Programmas autortiesības ir aizsargātas ar likumu un tās pieder LTV.

TV3	
6.25	900 sekundes.
8.45	Mīklis līdz katastrofai.
9.45	Seriāls «Mans neglītāis pīlēns».
10.50	Seriāls «Nemīlētie» 5.
11.25	Mani virtuves noslēpumi 6.
12.50	Džeimija receptes ikdienas maltītēm.
13.30	TV skatlogs.
13.50	Seriāls «Neatliekamā palīdzība».
14.50	Seriāls «Izmeklētājs Magnums».
15.50	Īstā vieta, īstais mājoklis 22.
16.55	Seriāls «Komisārs Alekss» 3.
18.00	TV3 ziņas īsumā.
18.10	Gandrīz ideālas vakariņas 13.
19.10	Bez Tabu.
20.00	TV3 ziņas.
20.40	Degpunktā 12.
21.05	Rīga 56°/24°.
21.10	Seriāls «Nemīlētie» 5.
21.45	Laiks iemīlēties.
22.50	Seriāls «Aģents Hamiltons».
23.50	Autoziņas.

TV3 Life	
6.00	Seriāls «Saldās ambīcijas».
6.55	Seriāls «Sapņotāji».
7.55	Seriāls «Viss pa jaunam» 2.
8.30	Mani remonta noteikumi 2.
9.50	TV skatlogs.
10.15	Seriāls «UgunsGrēks» 16.
11.55	Manas mājas ar IKEA 5.
13.00	Šēfpavārs. Kalifornija 14.
14.05	Seriāls «Grejas anatomija» 16.
16.05	Seriāls «Bagātē arī raud».
17.05	Seriāls «Ievainotie putni» 2.
19.05	Seriāls «Kāsla metode» 7.
21.00	M.f. «Divpadsmitajā Ziemassvētku dienā».
23.00	Slavenības randiņā 7.

Re TV	
6.00	ReTV mūzikas rīts.
8.00	Veiksmes formula.
8.30, 14.30	Zaļā gaisma.
9.00	Skats no Ventspils.
9.15, 17.00	Reģionālās televīzijas piedāvā.
10.15	Kāpēc?
11.30	Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē.
12.00	Tikšanās vieta. Valmieras novads.
12.30	Māksla LV.
13.00	Tā dzīvojam ReTV.
13.30	Nedēļa Latvijā.
14.00	Kā pieci pirksti.
15.00, 19.00, 21.00	ReTV ziņas.
15.30, 16.45	Skats no Ventspils.
16.00	Spried ar «Delfi».
18.00	«Dzīvīte» brīvdienās 4.
18.30	Bolīvijas piezīmes.
19.25	Mājā un sētā.
20.00	Āzija 360.
21.25	Dok.f. «Apgāztā mēness zīmē».
23.15	Spried ar «Delfi».

TV6	
5.50	Seriāls «Tandēmā» 2.
8.00	Seriāls «Kobra 11» 17.
9.00	Seriāls «Divarpus vīri» 3.
10.00	Seriāls «Goldbergi» 7.

11.00	Noliktavu kari 10.
12.00	Ģimenes lombards Vegasā 15.
12.30	Autoziņas.
13.00	Amerikas bezceļu sacīkstes.
14.00	Dok.f. «Ceļu policija» 6.
15.00	Seriāls «Kobra 11» 17.
16.00	Seriāls «Divarpus vīri» 3.
17.00	Multf. «Simpsoni» 21.
18.00	Dok.f. «Izgudrotāju pilsēta».
19.00	Lielceļš cauri ellei 8.
20.00	Noliktavu kari 10.
21.00	Idrisa Elbas cīņas skola.
22.00	M.f. «Killeras sievas miesassargs».

3+

6.20	Multf. «Ķepu patruļa».
7.20, 17.20	Šovs «Misija: skaistums» 2.
8.25	Daktera Komarovska padomi.
9.00	Cipars vai ģerbonis? 9, 13.
11.15	Vienkārtī Naidžela.
11.50	Restauratoru darbnīca 2.
13.00	Seriāls «Likteņa sagūstītā» 3.
16.15	Cipars vai ģerbonis? 19.
18.25	Seriāls «Profīni».
19.30	Ziņas +.
20.00	Seriāls «Vakars ar garšu».
21.00	M.f. «Vīri melnā. Globālie draudi».
23.15	M.f. «Meiteņu nakts».

360TV	
5.45	Ekstrēmās māju pārvērtības 9.
6.45	Pasaules smieklīgākie videokuriozi «Top 10» 3.
7.45, 15.45	Seriāls «Dzima dēļ» 5.
9.45	Ģimene burkā 4.
10.25	M.f. «Astoņkājis».
13.10	Seriāls «CSI Lasvegasā» 9.
14.05	Ģimene burkā 4.
14.45	Pasaules smieklīgākie videokuriozi «Top 10» 3.
17.45, 20.25	Ģimene burkā 4.
18.25	Seriāls «CSI Lasvegasā» 9.
19.20	Vakariņš ar savējiem 2.
21.05	M.f. «Baiga vasara».

23.35	Pasaki to skaļi! 5.
0.00	Setiāls «CSI Lasvegasā» 9.

STV Pirmā!

6.20	Multf. «Gārfilda piedzīvojumi».
7.20	Multf. «Kids Lakijs».
7.50	Slavenības. Bez filtra 7. Nedēļas odziņas.
8.25	Iečekio slavenību.
9.15	90 dienas saderinājušies 3.
11.20	Seriāls «CSI Maiami» 10.
12.20, 23.35	«Bīstamās mājāsaimnieces» 5.
13.20	Jāvārds svešiniekam 11.
15.30	Slavenības. Bez filtra 7.
16.05	Stila patruļa.
16.45	Seriāls «Laimes vārdā».
18.45	Slavenība. Bez filtra 7.
19.20	Stila patruļa.
20.00	90 dienas saderinājušies 3.
21.00	M.f. «Izmeklē Foksa. Mīlniekam ir jāmirst».
23.00	Slavenības bez filtra 7.

TV24	
6.00, 20.30, 22.30	Vēlais ar Streipu.
6.30, 16.30	Ziņu «Top».
7.00	Nedēļa. P.S.
8.00	Dabas tops.
8.30	«Dzīvīte» brīvdienās.
9.00	Meli un fakti.
9.30, 16.00	Dienas personība.
10.00	Nedēļa. P.S.
11.00	Saimnieks. Zeme. Valsts.
12.00	La Dolce Vita. Gatavo gudri!
13.00	Dr. Apinis.
14.00	Radio «Svoboda»: par svarīgo Krievijā un pasaulē.
15.00	Žik!
15.30	Meli un fakti.
17.00, 23.00	Preses klubs.
18.30	Uz līnijas.
19.00	Aktuālais par karadarbību Ukrainā.
20.00	Ziņu «Top».
21.00	Kārtības rullis.